SYSTEMATYKA SĄDOWNICTWA

Stan prawny na 1 lipca 2017 r.
Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.)

SĄDY ADMINISTRACYJNE

Organy wojewódzkich sądów administracyjnych

- zakończenie w sądzie pierwszej instancji
- sprzeciwem wpisu sądowego WSA
  - sprawy sądowe
  - Prezes WSA
  - wniosek sądowy (art.17 KPA)
  - wniosek
  - ZADAWA / WNIOSEK
    - w postępie: wpis sprzeciwem wpisuje WSA
    - zadania – także jak prezesa i zastępcy ds. orzeczniczych
    - zadania – także jak prezesa i zastępcy ds. orzeczniczych
    - nadzór administracyjny – Prezes NSA (na Minister Sprawiedliwości)
  - wniosek – Urząd ochrony konkurencji i konsumentów
  - wniosek – Urząd ochrony konkurencji i konsumentów
  - kolegium WSA
- zakończenie wpisu sądu (bez kolegium) – wpisu sądowego

Organ zwierzchnio Sądu Administracyjnego

- prezesi NSA
  - prezydenci
    - Prezydent RP
    - 5-6 lat
      - sposób dwóch kandydatów przedstawionych przez Prezesa Ogólne Sądziów NSA
  - zadania – także jak prezesa i zastępcy ds. orzeczniczych
  - nadzór administracyjny nad wojewódzkimi sądami administracyjnymi
  - zwyczajowo powołuje Prezydent RP na wniosek Prezesa (ścisłony za zgodą Prezesa Ogólne Sądziów NSA na 3 lat
- Zgromadzenie ogólne NSA – analogiczne jak w WSA
- Kolegium NSA – analogiczne jak w WSA

SĄDY WOJSKOWE

- Organizacja Sądów Wojskowych
  - Sądy
    - przedstawianie kandydatów na sędziów wojskowych
    - wybór sędziów KRS
    - Wybór sędziów wojskowych sądów gamizonowych
  - Organ samorządu sędziowskiego
    - Skład – wszyscy sędziowie sądów wojskowych
      - Przewodniczący – mianowany przez Prezydenta RP (kadencja – 2 lata)
- NADZÓR
  - w zakresie orzeczniczym – Sąd Najwyższy
  - zwierzchni nadzór administracyjny – Minister Sprawiedliwości
  - w zakresie czynnej służby wojskowej żołnierzy pełniących służbę w sądach wojskowych – Minister Obrony Narodowej
- **sprawy karne kobiety i nieletni przestępstwa żywiących wojska**
- STRUKTURA
  - Wojskowy sąd garnizonowy
  - Wojskowy sąd okręgowy
- Rodzaje, liczba, właściwość, siedziba sędziów Sądów

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Minister Obrony Narodowej → zasięgnięcie opinii KRS → w drodze rozporządzenia → SĄD nowo powstały

ORGANY SĄDÓW WOJSKOWYCH

- PREZES
  - FUNKCJE
    - Organizacja i nadzór wojskowych prezesa oraz dyrektory
  - ROZSTRZYGANY
    - Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej
- KOLEGIA
  - wojskowych sądów garnizonowych – spośród sędziów sądów wojskowych
  - wojskowych sądów okręgowych – spośród sędziów wojskowych sądów okręgowych
  - FUNKCJE
    - Rozstrzyga spory o kwalifikacje sędziowskie
    - Rozstrzyga spory o kwalifikacje sędziowskie
    - Rozstrzyga wyrażenie opinii na rzecz stanowienia skutkowe
  - SKŁAD
    - 4-6 członków
    - kadencja – 2 lata
    - Wybór składu sędziów wojskowych na obszarze właściwości tego sądu

SĄDY POWSZECHNE

- Organizacja i zadania właściwości, czynności siedziby Sądów
- Minister Sprawiedliwości → rozporządzenie → w drodze rozporządzenia → SĄD nowo powstały
- **Rada administracyjna nad działalnością sądów powszechnych sprawuje Minister Sprawiedliwości.**

Sądy

- ORGANIZACJA SĄDÓW Art. 175 Konstytucji
  - ile, czy
  - Minister Sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe.
  - 2. Sąd wydaje sąd Sąd działały może być utworzeniu tylko na czas wojny.
- Rozstrzyganie sporów prawnych, w którym jedną ze stron jest jednostka lub podmiot podobny.
- AKTY NORMATYWNE
  - Ustawa z 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych
  - Ustawa z dnia 30 lipca 2002 r. — Prawo o ustroju sądów administracyjnych
  - Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o ustroju sądów wojskowych
  - Ustawa z 12 listopada 2012 r. o Sądzie Najwyższym
  - Ustawa z 2 marca 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa
  - Ustawa z dnia 2 marca 2011 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury

Tożsamościowy charakter

- Sądy niepowszechne
  - ORZECZNE
    - na rozporządzenie o rejestrą świeżych sądów okręgowych.
  - WYDZIAŁY
    - cywilny
    - karny
    - ds. rodzinnych rodzinnych
- Sądy rejonowe
  - dla jednej lub dla wielu gmin albo dla części gminy
  - TERYTORIUM
  - WYDZIAŁY
    - WYDZIAŁ KARNY
    - WYDZIAŁ CYWILNY
    - OBLIGATORYJNE
    - FAKULTATYWNE
    - WYDZIAŁ XENIO NIEDZIELNY
    - WYDZIAŁ DO SPRAW RODZINNYCH I NIELETNICH
    - WYDZIAŁ PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
    - GOSPODARCZY
- Sądy okręgowe
  - wszystkie
  - sądy okręgowe
    - wszystkie
    - wydziały
      - dla obszaru właściwości co najmniej dwóch sądów rejonowych
      - obligatoryjne
        - cywilny (obejmuje też sprawy z zakresu prawa rodzinnego)
        - karny
      - fakultatywnie
        - gospodarczy
        - pracy i ubezpieczeń społecznych (albo nadzór sądu)
    - obligatoryjne
      - cywilny (obejmuje też sprawy z zakresu prawa rodzinnego)
      - karny
      - sąd rejonowy
      - sąd wojskowych (nadzór kontrolowany wojskowych)
      - sąd rejonowy
      - sąd wojskowych (nadzór kontrolowany wojskowych)
    - sąd okręgowy (nadzór)
    - fakultatywnie
      - gospodarczy
      - pracy i ubezpieczeń społecznych (albo nadzór sądu) z KRS

SĄDY ADMINISTRACYJNE

- STRUKTURA
  - wojewódzkie sądy administracyjne
    - jest siedzibą sądu, która tworzy Urząd Prezesa NSA
    - Kancelaryjna od dnia organizacji
    - Prezydent RP na wniosek Prezesa NSA
    - sprawy, czyny, sądzi od zasady orzeczniczej Prezesa sądu
- Sąd Najwyższy ma jeden sądem pozasądowym

DECHY WŁADZY SĄDOWNICZEJ

1. Jawność sądowa (w tym jawność stosowania środków dowodowych, jawność rozprawy, jawność wyrokowania, jawność uzasadnienia wyroków, jawność akt, jawność rejestrów, jawność ksiąg wieczystych) – 2. Niezawisłość sędziowska – 3. Rozstrzygnięcie sporów i sporów prawnych.
1. niezawisłość sędziowska
2. Dostępność sądów na prawie
3. Rozstrzygnięcie spraw i sporów prawnych.
4. Obecność obrzędowych procedurach.

ORGANY SĄDÓW POWSZECHNYCH

- PREZES
  - powołuje Sądu
    - kanon działalności administracyjną sądu.
    - jest zwierzchnikiem służbowym pracowników sądu poza sędziami, referendarzami i asystentami sędziów
    - powołuje Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa danego sądu.
    - stanowisko obsadzone w drodze konkursu
  - KOLEGIUM SĄDÓW
    - SĄDY OKRĘGOWE
      - PREZES
        - 6 SĘDZIÓW WYBIERANYCH PRZEZ ZGROMADZENIE OGÓLNE SĘDZIÓW OKRĘGU NA 3 LATA
          - 4 sędziów rejonowych
          - 4 sędziów okręgowych
      - 4 SĘDZIÓW WYBIERANYCH PRZEZ CZŁONKÓW NA 3 LATA
    - SĄDY APELACYJNE
    - SĄDY REJONOWE
      - Brak
  - zwołuje
    - w sądach rejonowych
      - ZAKAZ DWÓCH KOLEJNYCH KADENCJI
        - 4 LATA PREZES –> 4 LATA NIE-PREZES –> 4 LATA PREZES
        - 4 lata
          - prezes sądu apelacyjnego spośród sędziów sądu rejonowego lub okręgowego po zasięgnięciu opinii zebrania sędziów sądu rejonowego oraz opinii prezesa sądu okręgowego.
            - **POWOŁUJE**
    - w sądach okręgowych
      - ZAKAZ DWÓCH KOLEJNYCH KADENCJI
        - 6 LAT PREZES –> 6 LAT NIE-PREZES –> 6 LAT PREZES
        - 6 lat
          - Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu okręgowego lub apelacyjnego po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji oraz opinii prezesa sądu apelacyjnego.
            - **POWOŁUJE**
    - w sądach apelacyjnych
      - ZAKAZ DWÓCH KOLEJNYCH KADENCJI
        - 6 LAT PREZES –> 6 LAT NIE-PREZES –> 6 LAT PREZES
        - 6 lat
          - Minister Sprawiedliwości spośród sędziów sądu apelacyjnego po zasięgnięciu opinii zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji.
            - **POWOŁUJE**
  - Sędziowie
    - referendarzy
    - asystentów sędziów
    - zawodowe służbowe
    - stanowiskach (sędziowskich)
  - kieruje sądem
  - w każdym sądzie gdzie jest min. 10 sędziów
    - gdy mniej, funkcje wykonuje prezes **pozabudowego** sądu okręgowego.

SĄD NAJWYŻSZY

- Sąd Najwyższy ma jeden sądem pozasądowym
- Sąd Najwyższy sprawuje nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania.
- art. 183 ust. 1 Konstytucji RP